

## Franckesche Stiftungen zu Halle

### Pisma Swatého Nowy Zákon, Pána a Spasytele nasseho Gežjsse Krysta

Orban, Stephan

Halle, 1709

VD18 13415921-001

Episstola k Zidům (svateho) Pawla Aposstola.

---

#### Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

#### Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228760

# Epistola k Ži- dům (swateho) Pa- wla Apostola.

## Kapit. I.

(Na den Narození Božího.)

**N**ástokrát a rozličnými způsoby  
mluvil někdy Bůh Otcům  
skrze proroky. Num. 12/6.8.

2. V těchto (pak) posledních  
dnech mluvil nám skrze Syna  
(svěho:) kteréhož ustanovil dědicem  
všeho / skrze něhož y věci učinil. Jan.  
1/18. Gal. 4/4. Žal. 2/8. Mat. 21/38. Efez.  
1/20.22. Žid. 11/3. Jan. 1/3. Kol. 1/16.

3. Kterýžto gsa blest slávy / a obraz os-  
lavy geho / a združge všedko slovem  
mocnosti své / očistěn hříchův nassich  
skrze sebe samého učiniv / posadil se na  
pravicy velebnosti na výsoch: M. 13.  
Maud. 7/26. Jan. 14/9. 2. Kor. 4/4. Kol.  
1/15.17. Žid. 9/14.26. Efez. 1/7. Žalm. 110/  
1. Žid. 8/1. c. 12/2.

4. Tím důstojnějši nad Anděly učině-  
n / čím vyvýšenějši nad ně gmeno děs-  
dicně obdržel. Žil. 2/9.10.

5. Nebo kterému kdy z Andělů řekl /  
Syn můj gsy ty / gá dnes zplodil sem te-  
be: A opět / Gá budu gemu Otcem / a  
on mi bude Synem. c. 5/5. Žalm. 2/7.  
2. Král. 7/14. 1. Par. 22/10. Skut. 13/33.

6. A opět když uvody prvorozeného  
na okřstě země / di / A klaněte se gemu  
Math. 1. 25. Dd 5 wšic

wssickni Andělé Boží. Rjm. 8/29. Žalm. 97/7. Žgew. II/15. 16.

7. A o Andělích zagiště di/ kterých činí An-  
dély své duchy/ a služebníky své plamen  
ohně. Žalm. 104/4.

8. Aleť Synu (di/) Stolic twá/ ó Bo-  
že/ (trwá) na věky věkůw: berla pra-  
wosti/ (gestit) berla královstwj twého.

9. Miloval sy spravedlnost/ a nená-  
widěl sy nepravosti: Protož pomazal  
tebe/ ó Bože/ Bůh twůg olegem wesele/  
nad spolu účastníky twé.) Žalm. 45/8.  
Žai. II/2. Jan. 3/34. Skut. 10/38.

10. A (opět/) Ty Pane na počátku zalo-  
žil sy zemi: a díla rukau twých gšauť ne-  
besa: Žalm. 102/26. Žalm 8/4.

11. Onať pomínau/ ty pať zůstáváš: a  
wssedla gaťo rancho zwetšsegj: Žalm. 102/  
27. Žai. 51/6. 2. Petr. 3/7. 10.

12. A gaťo oděw swineš ge/ y budauť  
změněna: ale ty gšy (wždyčty) ten týž/ a  
lěta twá niťdý nepřestanau. Žalm. 102/  
28. Žai. 34/4.

13. A kterému řdy z Andělů řekl/ Sed  
na prawicy mé/ dořawadž nepošojm ne-  
přatel twých za podnože noh twých: Žal.  
110/1. Mat. 22/44. Skut. 2/34.

14. Ždaliž wssickni negšau služební du-  
chowé/ kterjž posyláni býwagi k službě/  
pro ty genž magj dedičně oboržeti spase-  
nj: Žalm. 34/8. c. 103/21. Mat. 18/10.

## Kapit. II.

**K**otož musímeť my tím snažněgi šse-  
ztriti toho/ což sme slychali/ aby nám  
to nerwymizelo.

2. Nebo poněwadž škrze Anděly mlus-  
wené slowo bylo pewné/ a každe přestan-  
penj



penj a neposlušensťwj wzalo spravedi-  
wau odměnu pomsty: Skut. 7/53. Gal.  
3/19. Deut. 27/26. I. Kor. 10/5. sq

3. Kterakž mi utečeme / takowého za-  
nedbáwagjce spasenj: Kterěžto neyprwé  
začalo wyprawowáno býti skrze samého  
Pána / od těch (pať) kterjž Pána slycha-  
li / nám utworzeno gest: c. 12/15. Mat. 4/  
17. Mark. 1/14. 15. I. Kor. 1/6.

4. Čemuž y Bůh swědectwj wydáwal  
skrze diwy a zázraťy / a rozličné mocy / y  
podělowánj Duchem swatým / podle vů-  
le své. Rjm. 15/19. Mark. 16/20. Skut.  
2/4. 22. c. 14/31. I. Kor. 12/11.

5. Nebo nepoddal (Bůh) Andělsům  
okřisťku země budaucýho / o kterémž mluz  
wjme. c. 1/13. 14. 2. Petr. 3/13.

6. Oswědčilť gest pať na gednom mje-  
stě geden rťka / Co gest čłowěk že naň po-  
mnjś: a neb Syn čłowěka že na něj pa-  
stjś: Žalm. 8/5. Žalm. 144/3. Job. 7/17.

7. Malickos geg menššjho Andělsů v-  
činil: sláwau a ctj konurowal sy ho / a  
vstanowils geg nad dšlem rukau twých:  
Žil. 2/7. Efez. 1/20.

8. Wšedťo sy podmanil pod nohy geho:  
Akdýž gest gemu wšedťo poddal / tedy ni-  
čeho nezanechal nepodmaněného gemu:  
Ačkoli nynj gessie newidjme / aby gemu  
wšedťo poddáno bylo. Žalm. 8/7. Mat.  
28/18. I. Kor. 15/27.

9. Ale toho malicko nižššjho Andělsů /  
widjme Gezisse / pro utrpenj smrti / slá-  
wau a ctj konunowaného: aby z milostě  
Božj za wšedťy okusyl smrti. Žil. 2/8. 9.  
Luk. 24/26. 46. I. Petr. 1/11. I. Jan. 2/2.

10. Glusťelot zagistě na toho pro kte-  
réhož gest wšedťo / a skrze kteréhož gest

*Wšedťo / a skrze kteréhož gest  
wšedťo / a skrze kteréhož gest  
wšedťo / a skrze kteréhož gest  
wšedťo / a skrze kteréhož gest*



wšedko / aby mnohé syny přiveda k slá-  
vě / vůdce spasení gegich / skrze utrpení  
dokonalého učinil. Jan. 1/3. Skut. 3/15.  
Žid. 5/9. c. 12/2.

II. Nebo y ten genz poswěcuge / y ti  
řteriz poswěceni býwagi z gednoho (gšau)  
wšidni: Pro řterazto přčinu nestydi  
se gich nazýwati bratřimi. c. 10/10, 14.  
13/12. Mat. 28/10. Jan. 20/17.

12. Řka / žwěstowati budu gměno twé  
bratřim mým / v prostřed shromazdění  
prozpěwovati budu tobě. Žal. 22/23, 28.

13. A opět / Gá budu w něm daufati. A  
opět / A y gá a dítř řterez dal mi Bůh.  
2. Brál. 22/3. Žalm. 18/3. Izai. 8/18. Jan.  
10/29. c. 17/6, 9. II. 12, 24.

14. Poněwadž tedy dítř wčastnost ma-  
gi těla a řwě / y on též podobně wčasten  
gest gich: aby skrze smrt zahladil toho řte-  
řiz má wšadářstwj smrti / to gest dábla:  
Jan. 1/14. Řim. 8/3. Žil. 2/7. Wze. 13/14.  
1. Kor. 15/54, 55. I. Jan. 3/8.

15. A (aby) wyswobodil ty / řterizto báz-  
ni smrti / po wšeděn čas žiwota swého  
podrobeni byli w službu. Luk. 1/74.

16. Neboť nepřigal Andělů / ale symě  
Abrahamowo prigal. Žil. 2/7.

17. A protož we wšem připodobněn  
býti měl bratřim / aby mišosrdný byl / a  
wěrný Biskup w tom cožby v Boha řsmi-  
ření hřichůw lidu (gednáno býti mělo.)

18. Nebo wčemž gest sám trpěl po-  
řaussin byw / může také pořaussěni trpě-  
cým spomáhati. c. 5/2.

### Kapitola III.

**A** protož Bratři swati / powołáni ne-  
beského wčastnjcy / spatřugte Apo-  
stola

šola a Bistupa wyznani nasseho Krysta  
Gezišse: c. 2/1. 17. 1. Petr. 1/15. Šil. 3/14.  
Rim. 15/8. Žid. 4/14.

2. Wěrného tomu kdož geg ustanowil:  
gačo y Mogyšs (byl werný) we wšem do  
mě geho. W. 5. Num. 12/7. Žid. 5/5.

3. (Tm) wětšij zagistě sláwy tento nad  
Mogyšse gest hoden / čím wětšij má čest  
stawitel nežli sám dům. 2. Kor. 3/7. 8. 13.

4. Nebo každy dům wstawen býwá od  
někoho: ten pak kdož wsecky tyto wěcy  
wstawěl / Bůh (gest.)

5. A Mogyšs zagistě wěrný byl w celém  
domě geho gačo služebný / na oswědčení  
toho což potom mělo mluweno býti:  
W. 2. Deut. 18/15. 18.

6. Ale Krystus gačožto Syn (władne)  
nad domem swým: gehožto dům my gíme/  
gestliže tu swobodnau daufánliwost / a tu  
chlaubu naděge až do konce pewnau zas  
chowáme. Wers. 16. 1. Kor. 3/16. c. 6. 19.  
Efez. 2/21. 22. Mat. 24/13. Kol. 1/21. 23.

7. Protož gaž prawj Duch swatý /  
Dnes wssysselilibyste hlas geho / Wers. 15  
c. 4/7. Žalm. 95/8.

8. Nezawrzužtež srdcy wasšych / gačo  
pri onom popauzení (Boha) w den potu-  
šení toho na paussi: Exod. 17/2. sqq.  
Num. 20/13. 1. Kor. 10/9.

9. Kdežto počaušeli mne Otcowé waš-  
ši: žkusyliť sa mne / a widěli skutky mé  
po čtyřidceti let. Exod. 17/7. Skut. 13/18.

10. Protož hněwim sem byl na počole-  
ni to: a řekl sem / Tito wždycky blaudoj  
srdcem a nepoznawagi cest mých.

11. Tak že sem přisáhl w hněwě mém/  
že newegdau w odpočinutí mé. Num. 14/  
22. Deut. 1/34. 35. Žalm. 95/11.



12. Wistez/ Bratři/ aby snad w někom  
z wás nebylo srdce zlé (a) newěrné/ kte-  
réžby odstupowalo od Boha živého:

13. Ale napomínejte se wespolek po  
wšedky dny/ dožaduj se dnes gmenuge:  
aby někdo nebyl zatvoren oklamáním  
hřícha. c. 10/25. 1. Tes. 5/11. 14. Jak. 1/14.

14. Včasněji začněte Krista učinění  
sine/ gestliže wšad počátek podstaty až  
do konce pewný zachováme: Wers. 6.  
c. 11/1. 2. Petr. 1/4. Řim. 8/17. Mat. 10/22.

15. (Protož) dokudž se hřká/ Dnes/ vs-  
lyšselilibyste hlas geho/ nezatvůzíte  
střocý wassých/ gačo při onom popauzení  
(Boha.) Wers. 7. Žalm. 95/8.

16. Nebo některj slyšewše/ popauze-  
li (ho:) ale ne wšickni genž wysšli z E-  
gypta sřrze Můžšše.

17. Na které se pať hněwal čtyřideti  
let: Ťdali ne na ty kteréž hřessili/ gegichž to  
těla padla na paussii: Num. 14/29. 35.  
Žalm. 126/26. 1. Kor. 10/5. 11.

18. A kterým zapřisáhl že newegdau do  
odpočinutj geho/ gedine těm kteréž byli  
nepossussii: Wers. 11. Žalm. 95. 10.

19. A wídjme/ že sau nemohli w giti pro  
newěru.

#### Kapitola IV.

**W**gmež se tedy/ aby snad opustě za-  
slubenj o wgitj do odpočinutj geho/  
neopozdil se někdo z wás. Žilip. 2/12.

2. Nebo y nám zwěstowáno gest/ gačo  
y oněmno: ale neprospěla jim řeč sly-  
šená/ nepřipogena k wšre řdyž slyšeli.

3. Neboť wcházjme w odpočinutj/ my  
kterj sine wvěřili: gačož řekl/ Protož sem  
přisáhl w hněwě mém/ že newegdau w  
odpo-



odpočinutj mé: ačkoli (dávno odpočinul Bůh/ hned) po wykonánj skutků od ustanowenj swěta. c.3/18. Žalm 95/II.

4. Nebo powěděl na gednom místě o sedmém dni takto/ A odpočinul Bůh dne sedmého odewššech skutků swých. Gen. 2/2. Exod. 20/II. c.31/17.

5. A tuto zase/ Že newegdau w odpočinutj mé. Num. 14/30.

6. A poněwadž wždy na tom gest/ že někteř magj wgiti do něho/ a ti kterýmž prwé zvěštwáno gest/ newessli pro (swau) newěru:

7. Opět vřládá den gařýsy/ Dnes prazwě strze Dawida/ po takowem času/ [gařkož řečeno gest/] Dnes vslyšiteli hlas geho/ nezatwřžugte srdcý wasšých. Žalm. 95/8. Žid. 3/7.

8. Nebo byt byl Jozue w odpočinutj ge wwedl/ nebylsby potom mluwil o giném dni. Deut. 31/7.

9. A protož zůstáwát swátek lidu Božjmu. Mat. 11/29. Žgew. 14/13.

10. Neb kdožkoli wšel w odpočinutj geho/ takét y on odpočinul od skutků swých/ gačo y Bůh od swých. Gen. 2/2.

II. Snažmež se tedy wgiti do toho odpočinutj/aby nědo newpadl w týž přjklad nedowěry.

12. Žiwát (gest) zagiste řeč Božj a možená/ a pronikawěgšj nad každy meč na obě straně ostrý: a dosahugei až do rozdělenj/ y dusse/ y ducha/ y klaubůw/ y mozků (w kostech:) a rozejnává myšleňj/ y mjněnj srdce: Žai. 49/2. Ger. 23/29. Efez. 6/17. Žgew. 1/16. Skut. 2/37. c.7/54. Jan. 2/24.25.

13. A není (žádného) stworenj kterězby

by nebylo zgerwe před obličejem geho: nýbrž wšedky wěcy sau nahé/ a odkryté očima toho o kterémž gest řeč nášše. Žal. 33/13. sq. c.139/II.12. Ger.23/24.

14. Protož magice Biskupa welikého/ kterýžto pronikl nebesa / Gežisse Syna Božjho / držmež to wyznánj: c.3/I. c.6/20. c.7/26. c.8/I. c.9/II.24. c.10/23.

15. Nebo nemáme Biskupa / kterýžby nemohl čitedlen býti mđlob nášich / ale zkuseneho we wšem (nám) podobně / tro-  
mě hřichu. c.2/17.18 c.5/2.3. Mat.4/I. Izai.53/9. I.Petr.2/22. I.Jan.3/5.

16. Přistupmež tedy směle s dautánjm k trůnu milosti / abyhom dosáhli milos-  
řdenstwí / a milost našli k pomocy w čas přjhodný. c.10/19/22. Efez.2/18. c.3/12. Rjm.5/2. c.3/25.

### Kapit. V.

**N**ikdy zagisté Biskup z lidu wratý/ za lidi bywá postawen w řeč wěcech/ kteréz v Boha (magi gednány býti / totiž) aby obětował y dary y oběti za hřichy: c.8/3. Num.3/10.32.

2. Kterýžby mohl gať slusj litořtmj-  
ti nad neznagjcými a blauidjcými / gsa y sám obkľčen nemocý: c.4/15. c.2/18.

3. A pro ni powinen gest gaťož za lid/ tať y za sebe sameho obětowati (oběti) za hřichy. Leuit.9/7. c.16/3.sq. Žid.7/26.27.

4. A aniž kdo sobě sám té cti oso-  
buge / ale ten kterýžby byl powolaň od Boha / gaťo y Aron. Exod.28/I.

5. Tať y Kryřtus ne sám sobě té cti oso-  
bil / aby byl Biskupem: ale ten kterýž  
řeťl / Syn mŕg gř ty / gá dnes zplodil sem  
tebe. c.1/5. Jan.8/54. Žalm.2/7. Mat.  
3/17. Jan.12/28.

6. Gať



6. Gaťž y ginde prawj/ Ty gsy kněz na  
wěky podle řádu Melchysedechowa:  
Žalm. 110/4. Žid. 7/17.

7. Kterýž za dnů těla svého modlitby  
a ponížené prosby/ k tomu kterýž ho mohl  
zachovati od smrti/ s křikem velikým a  
slzami obětował / a vslýšán gest (y wy-  
swobozen) z toho čehož se strásil. Mat.  
26/38. c. 27/46. 50. Mark. 22/43. 44.

8. A aťkoli byl Syn (Boží/) z toho  
(wssak) což strpěl / naučil se poslušnosti  
svoj: Žil. 2/6. 8.

9. A tak dočonalý gsa/včiněn gest wssed-  
něm sebe poslušným půwodem spasení  
věčného. c. 2/10. Řim. 1/5.

10. Nazwán gsa od Boha Biskupem/  
podle řádu Melchysedechowa. Wers. 6.

11. [O kterémžto mnohoby se mělo mlu-  
witi/ a to nesnadných věcí k wyprawení:  
ale wy gste nezpůsobných wssj. Jan. 16/12.

12. Nebo měwše býti w tak drahém  
časů mistři/ opět potřebujete učení býti  
prvním počátkům wýmlownosti Bo-  
žích: a učinění ste mléka potřebujících / a  
nepořádku hrubšího. 1 Petr. 2/2.

13. Kdožkoli zagistě mléka se drží/ nez-  
chápa slova spravedlnosti: [nebo nez-  
mluwně gest/] 1. Kor. 14/20. Efez. 4/14.

14. Ale dočonalých gest hrubý pořádek/  
(totiž) těch kterých pro zvyklost magj smys-  
ly způsobné/ k rozeznání dobrého y zlé-  
ho. Žil. 1/9. seq. 1. Kor. 2/15.

## Kapit. VI.

**K**otož opustíce řeč počátku Kryšto-  
wa/ k dočonalosti se nesme: ne opět  
zakládajíc gruntu pokání z skutků  
mrtvých/ a wjry w Boha / c. 9/14.

2. Bratři



2. Kríu w učenj / wzkładanj rukau / a  
wzkříšsenj zmrtwých / y saudu wěčného :

3. A toť učiníme / dopustili Bůh.

4. Nebo nemožné gest gednau giž oswoj-  
ceným / kterjž y zafusyli daru nebeského /  
a učastnjcy učiněni byli Ducha swatého :  
c. 10. 26. 32. Mat. 12 / 31. 45.

5. Ofusylitaké dobrého Božího slova /  
a mocy wěta budoucího / 1. Petr. 2 / 3.

6. Kdyby padli / zase obnowiti se k poz-  
kánj / gafožto tēm / kterjž opět sobě znouu  
křížugi Syna Božího / a w porahánj  
wydávagi. Mark. 3 / 29. Luk. 10 / 10. 1.  
Jan. 5 / 16. Žgew. 11 / 8.

7. Semě zagisté kteráž často na sebe při-  
cházející desit pige / a rodj bylinu při-  
hodnau tēm od kterýchž býwá dělana / do-  
cházy požehnánj od Boha :

8. Ale wydávající trní a bodláky /  
zawržená (gest) a blížá zlořečenj / gegiž-  
to konec (býwá) spálenj. Mat. 21 / 19.  
Luk. 13 / 6. sq. Gen. 3 / 17. 18. Isa. 5 / 4. 6.

9. Mý pak neymilegšj / naděgemet se o  
wás lepšjch wěcý / a náležejících k spase-  
nj / ať pak koli tak mluwíme. Rim. 13 / 11.

10. Neboť není nespravedlivý Bůh /  
aby se zapomenul na prácy wáši / a na  
pracowitanu lásku / kteréz ste dokazowali  
ke gměnu geho / slaužiwšse swatým / a  
(gestě) slaužite. 1. Kor. 15 / 58.

11. Žádámeť pak aby geden každý z wás  
až do konce prokazowal tu opravdowau  
pilnost / k (nabytj) plné gístoty naděge :  
c. 3 / 6. 14. c. 4 / 1. Mat. 24 / 13.

12. Tak abyštie nebyli lenj / ale násle-  
downjcy těch / kterjž skrze wjru a snášeliž  
wošť obdrželi dědictwí zaslíbené. c. 10 / 36.

13. Abrahamowi zagisté zaslíbenj čině  
Bůh

Bůh kdýž neměl strže toho wětšsio přisáhnauti/ přisáhl strže sebe sameho. Žal. 105/9. Luť. 1/73.

14. Křa/Gistě požehnám welmi tobě/ a welice rozmnožím tebe: Gen. 12/3. c. 17/4. c. 22/16. 17.

15. A tak trpěliwě očekáwage/ dosáhl zaslíbenj.

16. Lidé zagistě strže wětšsio (neili gsa sami) přisáhagi: a každé rozepře mezy nimi konec gest/ kdýž býwá poztwřena přisáhan. Exod. 22/11.

17. A takž Bůh chtěge dostatečně vřázati dědicům zaslíbenj (swých) neproměnitelnost rady swé/ wložil mezy to přisáhu: Gen. 22/ 16. 17.

18. Abychom strže ty dvě wěcy nepozhnutedlné/ [w nichž nemožné gest aby Bůh klamal/] měli přeperoné potěssenj: (iny) kterjž sine se vtekli k obdrženi předložení naděge: Num. 23/19. Tyt. 1/2.

19. Kteraužto máme gaťo kotwu duffe/ y bezpečnau y pěkwnau/ a wcházegjcy až do wnitřku za oponu:

20. Kdežto předchůdce (nás) pro nás wšsel Gejšs/gsa věiněn podle řadu Melchysedechowa Biskupem na wěty.] c. 3/1. c. 4/14. c. 8/1. Jan. 14/3.

## Kapitola VII.

**N**ebo ten Melchysedech (byl) král Sálema/ kněz Boha neywětšsio/ kterjž wšsel w cestu Abrahamowi nazwacugjcy mu se od pobiti králů/a dal ge mu požehnánj: Gen. 14/18.

2. Kterémužto Abraham y desátek dal ze wšseho: kterjž neyprwé wykládá se král sprawedlnosti: potom pak y král Sálema/



Salem/ to gest kral potoge: Gen. 14/20.  
 Gen. 23/6. Efez. 2/14. I. Kor. 1/30.

3. Bez Otce/ bez matky/ bez rodu/ ani počátku dnůw/ ani skonání žiwota nemá: ale připodobněn gsa Synu Božímu/ žůstáwá knězem věčně.

4. Pohleďtež tedy kteraký ten byl gest muž y desátky z křistij dal Abraham Patriarcha.

5. A gesto ti kterýž gsau z synů Lewij kněžstwj přigimgicý/přikázany magi desátky bráti od lidu/ podle Zákona/ to gest od bratří swých/ačkoli possých; bedr Abrahamowých: Num. 18/20. 21. 26. Deut. 18/1. I. Kor. 9/13.

6. Tento pak gehož rod není počten mezi nimi/ desátky wzał od Abrahama/ a tomu kterýž měl zaslíbení/požehnání dal. w. 2. Rjm. 4/13. Gal. 3/16.

7. A (gistě) bezewšeho odporu/menší od wětšího požehnání bere.

8. A tuto desátky berau smrtedlní lidé: ale tamto ten/ oněmž se wyswědčuje že gest žiw/

9. A [ať tak dím/] y sám Lewij kterýž desátky bere/ w Abrahamowi desátky dal:

10. Nebo gestě w bedrách otce byl/ když wysšel proti němu Melchysedech.

11. A protož byl alit dořonalost (spasení) křze Lewiské kněžstwj: [nebo za toho (kněžstwj) wydán gest lidu Zákon:] gáž toho byla potřeba/aby giny kněz podle řádu Melchysedechowa powstal/ a nebyl (gž wíce) podle řádu Aronowa gmenován: W. 18. 19. Gal. 2/21.

12. A poněwadž gest kněžstwj přeneseno/musyloť také y Zákona přenesení býti.

13. Nebo ten o kterémž se to prawí/giž něho

něho gest potolenj / z kteréhožto žádný při  
oltáři (w službě) nebyl. Žalm. 110/4.

14. Žgeroné gest zagistě / že z potolenj  
Žudowa possel Pán náš : o kterémžto pos-  
tolenj / nic z strany kněžíswj nemluwil  
Mogžjs. Gen. 49/10. Izai. 11/1. Ger. 33/  
15. Mat. 1/2, seq. Luk. 3/ 23. 33.

15. Nýbrž hogněgi to zgeroné gesty (z  
toho/) že powstal giný kněz podle řádu  
Melchysedechowa /

16. Kterýžto učiněn gest (knězem) ne  
podle zákona přikázanj tělesného / ale  
podle mocy žiwota neporušitelného.

17. Nebo swědčj (Pisino říká:) Ty gsy  
kněz na wěky podle řádu Melchysedes-  
chowa. c. 5/6. Žalm. 110/4.

18. Stalo se zagistě složenj onoho pře-  
deslého přikázanj [proto že bylo mdlé a  
nezřetelné: Rjm. 8/3. Gal. 4/9.

19. Nebo ničehéhož k dokonalosti nez-  
přivedl zákon] ale na místo geho wwe-  
dena lepší naděge / skrze niž přibližuje-  
me se k Bohu: Wers. 11. Skut. 13/ 38.  
Rjm. 8/3. Gal. 2/16. c. 2/24. Žid. 9/ 9.

20. A to tím (lepší/že) ne bez přísahy.

21. Nebo onino bez přísahy kněžími u-  
činěni býwali: tento pak s přísahau / skrze  
toho kterýž řekl k němu / Přisáhl Pán / a  
nebudeš toho litowati / Ty (gsy) kněz na  
wěky podle řádu Melchysedechowa.

22. Také lepší smlauwy prostřednjšem  
učiněn gest Gežjs. c. 8/6.

23. A také onino mnozí býwali kněží /  
proto že smrt bránila jim wždycky  
trwati :

24. Ale tento poněwadž zůstawa na  
wěky / wěčné má kněžíswj.

25. A protož y dokonále spasytí může  
wsecky



wšedý přistupující šrže něg k Bohu /  
wždyť gsa žiw k orodování za ně. Rjm. 8/34. I. Jan. 2/2. Žid. 9/24.

26. Takovéhoť zagistě nám sluselo  
(miti) Biskupa / swatého / newinného / nez-  
posřtwněného / odděleného od hrššněku /  
a genžby vyšši nad nebesa učiněn byl :  
c. 4/14. 15. I. Pet. 2/22. Efez. 4/10.

27. Kterýžby nepotřeboval na každý  
den gaťo onino knězi neyprw za své wla-  
stij hršchy oběti obětowati / potom (za  
hršchy) lidu : neboť gest to učinil gednau/  
samého sebe obětowaw. Levit. 9/7. c. 16/  
3. 6. Žid. 5/3. c. 9/12. 25. 26. c. 10/10. 12. 14.  
Rjm. 6/10. I. Petr. 3/18.

28. Žákon zagistě / lidi magicy nedostata  
ky uřadowal za Biskupy : ale slovo přiz-  
sežné kterěz (se stalo) po Žákonu / (uřa-  
nowilo) Syna (Božího) dokonalého na  
wěky. c. 5/1. 2. c. 2/10. c. 5/9.

### Kapit. VIII.

**D**le summa toho mluwenj (tato gest)  
že takového máme Biskupa / kte-  
rýž se posadil na prawicy trůnu welebno-  
sti w nebesých. c. 1/3. 13. c. 4/14. Mark. 16/  
19. Efez. 1/20. Kol. 3/1. Rjm. 8/34.

2. Služebně gsa swatyně a prawého  
toho stánku / kterýž Pán rozdělal a ne člo-  
wěk. c. 9/8. II. 12. 24. c. 10/5. 20. 21. Jan. 2/  
21. c. 1/17. 2. Kor. 5/1.

3. Každý zagistě Biskup k obětování  
darů a obětj býwá ustanowen : a protož  
potřebj bylo / aby y tento měl coby obě-  
towal. c. 5/1. Efez. 5/2.

4. Nebo kdyby byl na zemi / anižby  
knězem byl / kdyžby zůstawali ti knězi / genž  
obětugi dary podle Žákona.

5. Slawa

5. Slanžice podobensťwj a stjnu nebesťých wěcý: gaťoť Mlogžissowi od Boha řečeno bylo / řdyž dořonáwati měl stánek: Glediz pry / aby wdělal wšedko k podobensťwj řterěť gest wřázáno na hůře. c. 10 / 1. Kol. 2 / 17. Exod. 25 / 40. Skut. 7 / 44.

6. Nynj pať ( tento náš Biskup tjm ) důstogněssibo došel wřadu / čimž y lepšsi smławwy prostřednjkem gest / řterážto lepšsimi zaslubenjmi gest wtwřzena. c. 7 / 22. c. 9 / 15. 2. Kor. 3 / 6. řid. 8 / 10. II. 12.

7. Nebo řdyby ona prwnj byla bez aubony / nebyľoby hledáno mjsťa druhé.

8. Nebo obwřnuge řidy dj / Ny dnowě gdati prawj Pán / w nichž wegdu s domem Izraelsťým a s domem řudšťým w smławwu nowau: Ger. 31 / 31. 32. 38.

9. Ne podle smławwy ře řterauž sem wćiniľ s Otcy gegich / w ten den řdyž sem ge wzał za ruťu gegich / abych ge wywedľ z země řpyptské: nebo oni nezůstali w smławwě mě / a gá opustil sem ge / prawj Pán. Exod. 19 / 5. seq.

10. Protož tatoť gest smławwa w řterauž wegdu s domem Izraelsťým po řech dnech prawj Pán / Dám řáťony mě w mysl gegich / a na řřdcých gegich napjssi ge: a budu gegich Bohem / a oni budu mým lidem: c. 10 / 16. Ger. 31 / 33. c. 24 / 7. řach. 8 / 8. 2. Kor. 6 / 16. řgew. 21 / 3.

11. A nebudať wćiti gegenťaždý bližnjho swěho / a gedenťaždý bratra swěho / řagjce / Pozney Pána: proto že mne wšlic řni znáti budau / od neymenšsibo z nich / a ř do neywětšsibo z nich: řan. 6 / 45. 65.

12. Nebo milostiw budu neprawostem gegich / a na řřichy gegich / ani na nepra-

wosti

*in penali*



wosti gegich niškoli nezpomenu wjce. c. 2/  
17. Ger. 3/34. Rjm. II/27.

13. A kdyžt prawj o nowé/ (tedy) pošláz  
dá prwnj za wetchau: a což wetšj a scház  
zj/ bljšťe gest zabynutj.

### Kapit. IX.

**M**ěla pať y prwnj ona (smławwa)  
uřtanowenj z strany služeb/ a swas  
tyni swětskaw: Exod. 25/8. Gal. 4/3.

2. Nebo wdělán byl stánek prwnj/ w  
kterémž byl swjcen/ a stůl/ a poswátnj  
chlebowé/ a ten škaw Swatyně. Exod.  
26/1. seq. c. 25/30. c. 35/13.

3. Za druhau pať oponau (byl) stánek/  
kterýž škaw Swatyně swatých/

4. Škawu mage kadiolnicy/ a Archa  
smławwy/ wššudy obloženu škawem:  
kdežto (bylo) wěderce škawé/ magicy w so-  
bě Mannu/ a hůl Aronowa/ kteráž byla  
žkweřka/ a dšky škawona. Exod. 25/10.  
c. 16/33. Num. 17/10. Deut. 10/2.

5. Nad Archau pať (byli dwa) cheru-  
bjnowé škawy/ zařtěnugjcy šlitownicy: o  
kterýchžto wěcech není potřeby nyní wy-  
prawowati o gedněťaždě obzwlášně.  
Exod. 25/18. 20. 22. c. 26/34.

6. To (wšše) když tať gest řiřzeno/ do  
prwnjho stánku wšdyčty wcházegj k něj/  
služby wykonáwagjce: Num. 18/3. sqq.

7. Do druhého pať gedinau w roť šam  
Bškap/ ne bez křwe/ kteraž obětuge  
šam za sebe/ y (za) lidšťe newědomošti.  
Wers. 25. c. 5/2. 3. Exod. 30/10.

8. Čimž Duch swatý wkazuge to/ že ge-  
ššě nebyla zgewena cesta k Swatyni/ do-  
kudž prwnj stánek trwal: Jan. 14/6.

9. Kterýž byl podobenswjm na ten  
přj

přítomný čas/ w němžto darové a oběti  
se obětují/ kteráž nemohau dokonaleho  
w svědomí učiniti toho genž obětuge/  
c. 7/19. Skut. 13/39. Gal. 3/21.

10. Toliko w pokrmích a w nápojích/ a  
w rozličných umýváních/ a ospráve  
dlňowaných tělesných/ až do času napraz  
wení/ záležejících/ Lev. 11/2. řq. Num.  
16/7. řq. Mark. 7/3. 4. 8.

(V. Neděle w Postě. Gínat/ Smrtná.)

11. Ale Krystus přišel/ Biskup budau-  
cího dobrého/ skrze věstí a dokonalejší  
stánek/ ne rukau vdeřaný/ to gest/ ne to-  
hoto stavení/ c. 3/1. c. 8/1. 2.

12. Ani skrze křew křesťůw a telat: ale  
skrze swau vlastní křew / wšel gednau  
do Swatyně/ věčné vykupení nalezl.  
Wers. 14. Levit. 16/6. 20. 28. Efez. 1/7.  
1. Petr. 1/18. 19. Žgew. 5/9. Žid. 7/27.

13. Nebo gestližet křew bytůw/ a ko-  
zľůw/ a popel galowice pokropující  
poskwrněných/ poswęcuge (gich) k očis-  
tění těla: c. 10/4. Lev. 16/14. seq.

14. Čím více křew Krystowa: kteráž-  
to skrze Ducha věčného/ samého sebe obě-  
tował neposkwrněného Bohu / očistí  
svědomí wáše od skutků mrtvých k slau-  
žení Bohu živému: 1. Jan. 1/7. Žgew.  
1/5. Gal. 1/4. Žyt. 2/14. Žid. 6/1. Luk.  
1/74. 75. 1. Tes. 1/9. Řjm. 6/13.

15. A pro tu příčinu / nové smlaowy  
prostřední gest/ aby/ kdyby smrt mezy  
to wšročila/ k vyplacení přestupení těch  
kteráž byla za první smlaowy/ zaslíbení  
věčného dědictví přigali/ ti genž sau po-  
woláni.) c. 8/6. c. 12/24. 1. Tym. 2/5.  
1. Petr. 3/18. Řjm. 3/25. c. 6/23.

16. Nebo kdež (se dege) křast/ potřebi  
k e gest/



gest/ aby k tomu smrt přikročila toho kdož činí křesť.

17. Křesť zaagisté těch kteříž zemřeli/ pevný gest: poněwadž gestě nemá mozcý/ dokudž žiw gest ten genž křesť činí. Gal. 3/15.

18. Protož ani prwnj onen (křesť) bez křwe nebyl poswěcowaň.

19. Nebo když Mojsiš wšedla přikázanij podle zákona wšemu lidu předložil/ wzaw krew telat a kozlůw/ s wodau a s wlnau čerwenau / a s Izopem/ tak spolu y knihy y wšeho lidu potropil/ Exod. 24/5. 6.

20. Křa/ Tatrož gest krew zákona kterýž wam Bůh wydal. Exod. 24/8.

21. Ano y stánku/ y wšech nádob k službě náležitých/ rowně též křwj potropil/ Exod. 29/21. 36. Lev. 8/15. 19. 20.

22. A téměř wšedlo podle zákona křwj očisťowáno býwá: a bez křwe wyliti/ nebýwá odpustění (win.) Levit. 17/11.

23. Protož potřebj bylo/ aby věci nebeských příkladowé/ těmi věcmi očisťowáni byli: nebeské pať věci lepšími obětmi nežli gsau ty. c. 8/6. Žalm. 51/19. 21.

24. Nebo newšel Krystus do Swatyně rukau wdělané/ kterážby byla příklad s prawau (swatynj) se s rownawagjcy: ale právě w nebe (wšel)/ aby nynj přítomný byl twáři Boží za nás: c. 8/2. c. 7/25. Rjm. 8/34. I. Jan. 2/2.

25. Ne aby častokrat obětował sebe samého/ gaťo Biskup wcházet do Swatyně každý roť se křwj cizý: Exod. 30/10.

26. [Syc ginať byľby musyl častokrat přetři od počátku swěta:] ale nynj gednau při skonání wětřw / na sblazení hřicha  
sfrze

skrze obětowaní sebe samého zgewen gest.  
Wers. 12. 28. Dan. 9/24. Gal. 4/4.

27. A gačož vloženo lidem gednau va  
mrti/ a potom (bude) saud: Gen. 3/19.

28. Tak y Krystus gednau gest obětovan  
wán k šhlazení mnohých (lidí) hřichů: po  
druhé (pak) bez hřichu vtáže se tēm/ křež  
iž ho čekají k spasení. Rjm. 5/6. 8. 15.  
c. 6/10. I. Petr. 2/24. c. 3/18. Mat. 26/  
28. I. Tym. 4/8. I. Tes. 1/9. 10.

## Kapitola X.

**S**akon zagistě mage sijn budaucýho  
dobrého/ a ne obraz pravý těch wěz  
cý/ gednostegnými kterež po wšěcká léta  
obětují obětími nikdy nemůž přistupují  
cých dořonálních věciniti: c. 9/11. Kol. 2/  
16. 17. Žid. 7/19. c. 9/9.

2. Syc ginať zdalížby již nepřestaly  
obětovány býti: proto žeby již neměli  
žádného svědomí z hřichu/ ti genž obětují  
gi/ gšance gednau očistění:

3. Ale při těch (obětech/) připomínání  
hřichů (děge se) každého roku. Lev. 16/14.

4. Neboť možné není/ aby krew býkřw  
a kozřw šhladila hřichy. Žalm. 50/9. 15.

5. Protož wcházeg na svět/ di/ Obětj  
a darů nechtěl sy: ale tělo sy mi způsobil.  
Žalm. 40/7. Izai. 1/11. Ger. 6/20.

6. Žápalných obětj ani (obětj) za hřich  
sy neobljbil: Amoz. 5/21. Mat. 3/17.

7. Tehdy řekl sem/ A y gduť/ [gačož w  
knihách psáno gest o mně] abych činil/ o  
Bože/ wůli twau.

8. Powědew napřed/ že obětj a darů/ a  
žápalů/ y (obětj) za hřich/ [kterež se podle  
žákona obětují] nechtěl sy/ aniž sy gich  
obljbil:

Le 2

9. Tehz



9. Tehdy řekl/ Ať gduť/ aby ch činil/ ó  
Bože/ vůli twau: rusti prwnj/ aby dru-  
hé ustanowil. Žalm. 40/8.9. Žid. 8/7. 13.

10. W kterézto vůli posvěcení sme  
skrže obětowanj těla Gezišse Krysta ged-  
nau. c. 9/12. 28.

11. A každy zagistě kněz přistogi na kaž-  
dý den službu konage/ a gednostegně čas-  
sto obětuge oběti/ kteréz nikdy nemohau  
odgiti hřichů: c. 10/1. 4.

12. Ale tento gednu obět obětowan za  
hřichy wždycky (trwagický/) sedj na pras-  
wicy Boží. c. 9/12. c. 1/3. Žalm. 110/1.

13. Gíž dale očekáwage/ ažby položení  
byli nepřátelé geho za podnož noh geho.  
c. 2/8. Skut. 2/34. 35. I. Kor. 15/25.

14. Alebo gednau obětj dokonale učinil  
na wěky/ ty kterjž posvěcení býwagi.

15. Swědčjť pak nám (to) y sám Duch  
swatý: nebo prwé powědew/

16. Tatoť gest sinlawwa kteraž učinjm  
s nimi po těch dnech/ prawj Pán/ Dám  
žákony mé w srdce gegich/ a na myslech  
gegich napissi ge: c. 8/8-10. Řim. 11/27.

17. (Žatjm řekl/) A na hřichy gegich/ y  
na neprawosti gegich nikoli nezpomenu  
wjce. Ger. 31/34.

18. Kdežť pak gest odpustiěnj gich/ ne-  
nř (potřebj) wjce oběti za hřich.

19. Nřgice tedy Bratřj plnau swobo-  
du k wgitj do Swatyně skrže křem Gezi-  
šowu/ c. 9/8. 12. I. Jan. 2/28. Jan. 10/  
9. Řim. 5/2. Efez. 2/13. 18.

20. Tau cestau nowau a žiwau/ kteraž  
nám způsobil skrže oponu/ to gest tělo  
swé: Jan. 14/6. c. 19/34.

21. A (magice) kněze welikého nad do-  
mem Božim: c. 4/14.

19. et 21. et 28. et al. 22. pri-  
usimale Boh. Pub. stant.  
se. Ajective gaudium. et. et. et.

22. Přistupmež s pravým srdcem/ w plné gístotě wjry/ očistěná magice srdce od svědomj zlého: c. 4/16. Efez. 3/12. Žid. 13/8. I. Petr. 1/2.

23. A vmyté tělo wodau čistau/ držmež nepochybně wyznání naděge: [nebo wěr-  
ný (gest) ten genž zaslíbil.] Ezech. 36/25. I. Kor. 6/II. Žid. 4/14. c. II/II. I. Tes. 5/24.

24. A šetřme gedni druhých/ k rozně-  
cování se w lásce/ a dobrých (fucých):  
Jan. 14/34.

25. Neopauštegice společného shro-  
máždenj našeho/ gačo nětteri obyčeg ma-  
gi: ale napomynagice se/ a to tjm wice/  
tjmž wice widjte že se ten den přibližuge.  
Wers. 37. c. 3/13. Mat. 18/20. Kol. 3/16.  
Žil. 4/5. Jak. 5/8.

26. Nebo gestliže bychom dobrowolně  
hřesili po přigetj známosti prawdy/ ne-  
žůstáwaloby giž (wice) oběti za hřichy:  
Num. 15/30. Žid. 6/4. seq. Mat. 12/31.  
2. Petr. 2/20. I. Král. 3/14.

27. Ale hrozně něgačé očekáwání sau-  
du/ a ohně prudká páliwost/ kterýž žráti  
má protivníky. Num. 16/35. Ezech.  
36/5. Rjm. 2/9. 2. Tes. 1/8.

28. Kdožbykoli pohrdał Zákonem  
Mozisšowým / bez litošti podedwěma  
neb třmi svědky umírá: Num. 35/30.  
Deut. 17/6. c. 19/13. 15. Mat. 18/16.

29. Což se wám zdá / gač přisněgšsio  
trestání hoden gest ten/ kdožby Syna Bo-  
žsio poslapáwal / a krew smławy kře-  
rauž byl posvěcen/ za nehodnau drabě-  
ho wáženj by měl/ a duchu milosti potu-  
pu učinil: c. 2/3. c. 12/25. I. Kor. 11/25. 29.

30. Známež zagisté toho genž řekl/ Měně  
pomsta / gá odplatim/ prawj Pán: A



opět/ Pán sauditi bude lid swug. Deut. 32/35. 36. Rjm. 12/19.

31. Roznět gest vpadnutí w ruce Bož ha žiwého. 2. Kral. 24/14. Ezech. 14/13. 14.

32. Rozpomeněž se pať na předešlé dny/ w nichžto oswiceni bywše/ mnohý bog (rozličných) utrpenj snášeli/ Gal. 3/4. Fil. 1/29. 30.

33. Buďte řdyžte byli y pohaněnjmi/ y sřauzenjmi/ gaťo diwadlo učiněni: buďte to včasťnjcy učiněni bywše těch kterjž tať zmjtáni byli. 1. Kor. 4/9. Fil. 4/14.

34. Nebo y wězenj mého čitedlnište byli/ a rozchwatáni statků wassych s radostj šte strpěli: wědauce že w sobě máte lepši zbožj nebesťe a trwánliwé. Skut. 5/41. 1. Tes. 2/14. Mat. 5/12. c. 6/20. 1. Tym. 6/19. Žid. 11/10.

35. Protož neodmsteyte; (od sebe) šněz se dausánliwosti wassj/ kterážto welikau má odpřatu. Mat. 10/32. *M. Susanna*

36. Než potřebj gest wám trpěliwosti/ abyšte vůli Božj činje/ dosáhli zařbenj. c. 6/12. Luk. 21/19. Jak. 5/7. Rjm. 2/7.

37. Nebo gestě welmi/welmi maličťo/ (a ay) ten genž přigiti má/ přigde/ a než budeť mēřkati. Jan. 16/16. 2. Petr. 3/9.

38. Sprawedliwý pať z wjry/ žiw bude: paťliby se (řdo) ginam obrátil/ než zalibuge sobě duše má w něm. Abak. 2/4. Rjm. 1/17. Gal. 3/11. Žid. 6/4. seqq.

39. Ale myť negšme poběhley ř zabynuz tj/ ale wěřjcy ř žyřtáni duše. c. 11/1.

### Kapit. XI.

**W**ěra pať gest naděgných wěcų podř stata/ (a) důwod newiditedlných. Rjm. 8/24. 38.

2. Pros

2. Proti žagistě svědectwí došli před  
tové. Wers. 5.

3. Wírau rozumíme že učiněni sa u wě-  
tové slowem Božím/ tak že z ničehéhož  
gest to což widíme učiněno. 6. 1/ 2. 3.  
Žalm. 33/ 6. 2. Petr. 3/ 5. Řím. 4/ 17.

4. Wírau lepší obět Bohu obětował  
Abel/ nežli Kain: šrze kteraužto svě-  
dectwí obdržel/ že gest spravedlivý/ gaž  
sám Bůh darům geho svědectwí vydal:  
a šrze tu (wíru giž) umřew/ gestě mřuz  
wj. Gen. 4/ 4. 5. Mat. 23/ 35. Žid. 12/ 24.

5. Wírau Enoch přenesen gest/ aby ne-  
widěl smrti: a není nalezen/ proto/ že geg  
Bůh přenesl. Prwé žagistě nežli gest  
přenesen/ svědectwí měl/ že se libil Bo-  
hu. Gen. 5/ 24. Eklus. 44/ 16. c. 49/ 16.

6. Bez wíry pať nemožné gest libiti se  
(Bohu:) nebo přistupující k Bohu wě-  
tíri musy/ že gest (Bůh/) a tēm krejž ho  
hledagiž odplatu dáwá. Ger. 5/ 3.

7. Wírau napomenut gsa od Boha Ztoe/  
o tom čehož gestě nebylo widěti/ boga se/  
připrawował žoráb/ k zachowání domu  
swěho: šrze kterýžto (žoráb) odsaudil  
swět/ a spravedlnosti té kteráž gest z wíry/  
učiněn gest dědicem. Gen. 6/ 13. 14. Eklus.  
44/ 17. Řím. 3/ 24. Žil. 3/ 9.

8. Wírau powolán gsa Abraham/ v  
posledí (Boha/) aby odšel na to místo  
kteréž měl wýti za dedictwí: y šel ne-  
wěda kam přigde. Gen. 12/ 1. 4. Skut. 7/ 3.

9. Wírau bydlil w zemi zaslíbené gaž  
w cyž/ w stanjch přebýwage s Žákem  
a s Jakobem/ spolu dědicy těchž zaslibe-  
nj. Gen. 17/ 8. c. 35/ 27.

10. Lebo očekáwał města základy ma-  
gicýz

Le 4

gicýz



gicýho/ gehoŕto řemeslný a stawitel gest  
Bůh. c. 12/22. c. 13/14. 2. Kor. 5/1.

II. Wírau také y Sára mocť počerj se-  
mene přigala/ a mimo čas wětu poro-  
dila: řdyž wěřila/ že gest wěrný ten genž  
zaslibil. Gen. 17/19. c. 21/2. Žid. 10/23.

12. A protož y z gednoho/ a to giž vz-  
mrtweného/ rozplozeno gest (potomků  
množstwj welitě/) gaťo gest množstwj  
hwězd nebesých/ a gaťo píseť nezčislný  
řterýž gest na břehu mořském. Řjm. 4/19.  
Gen. 15/5. c. 22/17. c. 32/12.

13. Podlé wjry zemřeli ti wšickni/ ne-  
wzawšse zaslibenj/ ale zdaleka ge widěw-  
šse/ gim y wěřili/ y ge wítali/ a wyznáwali  
že gsau hosté a přichozý na zemi. Werš. 39.  
Jan. 8/52. 56. Gen. 23/4/ Žalm. 39/13.

14. Nebo ti řterjž tať mřuwj/ zgerwně  
to prokazugi/ že wlasti hledagi. c. 13/14.

15. A gisté řdyby se byli na onu rozpo-  
mjnali z řterěž wyřli/ měli (dostí) času za-  
se se nawrátiti.

16. Ale oni lepsi (wlasti) žádagi/ to  
gest nebeské: Protož y sám Bůh nestydi  
se slauti gegich Bohem: nebo gim připra-  
wil město. c. 2/ II. Exod. 3/6. Mat. 22/32.

17. Wírau obětował Abraham Izáka/  
byw poťaušijn: a to gednorozeného o-  
bětował/ ten řterýž byl zaslibenj přigal:  
Gen. 22/1. seqq. Řflus. 44/21.

18. K němuž bylo řečeno/ že w Izáko-  
wi nazwáno bude tobě sýme: Gen. 21/  
12. Řjm. 9/7.

19. Tať o tom smýřšlege/ že gest mocen  
Bůh y zmrtwých wzkřisiti: odkudžto geg  
gaťo zmrtwých wzkřisěného přigal.

20. Wírau o budoucích wěcech pože-  
hnánj dal Izák Jakobowi a Ezau.

21. Wj-





a Geste / a Dawidowi / a Samuelowi / a  
Prorocyh: Judit. 6/II. c.4/6. c.13/24.  
c.II/I. sqq. I. Král. 13/14. c.1/20.

33. Aterjz skrze wjru wybogowawali  
Kralowstwj / činili sprawedlnost / docházeli  
zaslibenj / zacpawali wsta lwum. 2. Král.  
8/I. c.7/12. Dan. 6/22.

34. Vbassowali moc ohně / vtefli ož  
strosti meče / zmocněni býwali w mdsos  
bách / sylnj učiněni w bogi / wogjfa  
zaháněli cizozemců. Dan. 3/25. I. Král. 19.  
10. seq. 4. Král. 20/5. seqq. Judit. 15/15. 16.  
c.7/10. I. Král. 17/49. c.14/13.

35. Ženy prigimaly mrtwě své wztrjz  
šené. Gmij pať roztahowáni sau / nez  
obljbiwšše sobě wyswobození / aby lepsjz  
ho dosáhli wztrjsseni. 3. Král. 17/23.  
4. Král. 4/36. 2. Mlad. 6/18. seq. c.7/1.

(Na den stěti S. Jana.)

36. Gmij pať posměchy a mstánjm trá-  
peni / ano y wězenjmí a žaláři: Ger. 20/2.

37. Kamenowáni sau / sečáni / poťau-  
šjni / mečem zmordowáni: chodili w ko-  
žich owčích a kozelčích / opussiěni / sřau-  
ženi / a zle s nimi nakládáno: 3. Král. 21/  
13. Skut. 7/59. c.12/2. 3. Král. 1/8.

38. [Gichito nebyl swět hoden] po pu-  
stinách blaudice / y po horách / a gesty-  
njch / y w daupatedch země: Mlad. 3/5.  
6. sq. I. Král. 22/1.

39. A ti wšicěni swědecwj dosáhšše  
skrze wjru / neobdrželi zaslibenj: Werš. 2.

40. Proto / že Bůh něco lepsjho nám  
obmýšlel / aby oni bez nás nepřišli k do-  
konalošti. Mat. 13/16. 17. Žgew. 6/II.

### Kapit. XII.

**A** Kotož y my taťowý obřat swědčuw  
wůkol magice / odwrhauce wšedko

*Im Slavonisch, steht vor brjme  
rino Laft. Topocma. In Goltmüht  
wlefor mltz kinn Laft. πονος, πορεπία*

F 89002 *вѣдомостельный списокъ*  
*die uns Christ umringende Dunde.*

Kap. 12. F Židům. 659

brjmě / y snadně obflicugicy nás hřich /  
strze trpělivost koneyme běh vloženého  
nám boge: Řim. 6/4. 13. 2. Kor. 7/1. 1. Kor.  
9/24. Šilip. 3/13. 14. Žid. 10/36. Efez. 4/  
22. 25. Kol. 3/8. 1. Petr. 2/1.

✓ 2. Patřice na wůdce a dořonawatele  
wjry Geziſſe: kterýžto miſto předložene  
sobe radosti / ſtrpěl křij / opowážiw se  
hanby / (y) poſadil se na prawicy trůnu  
Božího. Luk. 24/26. 46. Šilip. 2/6. 8. ſeq.  
Žid. 8/1. Žgew. 3/21.

3. Apowážte kteraž geſt ten / genž ſná=  
ſſel od hřijſnjtů takowá proti ſobe od=  
mlauwání / abyſte nevſtáwali w myſlech  
waſſich hynauce. Luk. 2/34.

4. Geſſte ſte ſe až do křwe neſprotiwiz  
li / proti hřichu bogugice. 1. Kor. 10/13.

5. A což ſte zapomenu li na napomenu=  
ti / kteraž k wám gaťo k ſynům mlauw=  
Synu můg nepohrdey káznj Páně / anž  
ſobě ſtýſkeý když od něho třeſtán býwáš.  
Job. 5/17. Priſl. 3/11. 12.

6. Nebo kohož miſuge Pán / (tohoť)  
treſce: a ſwihá každeho kteraéhož ja ſyna  
přigimá. Žgew. 3/19.

7. Geſliže kázeň ſnáſſite / Bůh ſe wám  
podává gaťožto ſynům: Nebo kteraž geſt  
ſyn gehožby netreſtal Otce: Jak. 1/12.

8. Paťli gſte bez kázně / kteražto wſſi=  
cni (ſynowé) wčasni gſau / tedy gſte cyzo=  
ložnata a ne ſynowé.

9. Ano těleſně otce náſſe měli ſme kře=  
ijž náſ treſtali / a měli ſme (ge) w wážno=  
ſti: y zdaliž nemáme mnohem wice pod=  
dání býti Otce duchůw / aby chom žiwi bý=  
li: Num. 16/22. Zach. 12/1.

10. A onino zagistě po nemnohé dny /  
gaťž ſe gim widělo treſtali; ale tento w

*Wůdce Woewoda E 6 General węcedy*  
*Slaron. Natakuch. In Obm. w. Officjer.*  
*Volat int. in gutwaſt Polan. inu. 10*  
*Strawn General. inu. 10 Christo.*



wěcech převzitečných totiž k tomu/ abyš  
chom došli účasti swatosti geho.

11. Každé pak trestání když přítomné  
gest/ neždá se býti potěšené/ ale smutné:  
než potom přinese ovoce spravedlnos-  
ti přináší těm kterýchby v něm pocvičení  
byli. Řim. 5/1.

12. Protož opuštěných rukou a zeměle-  
ných kolen posyláte: Isa. 35/3.

13. A přijmouce křížy činite nohama váš-  
ma/ aby což ztuhlavělo / (do konce) se  
newywinulo / ale raději vzdaweno  
bylo.

14. Požoge následujte se všemi a swat-  
ostí/ bez níž žádný nevstří Pána: Řim. 12/  
18. 2. Tym. 2/22. Mat. 5/8.

15. Prohlédajce (k tomu) bedlivě/  
aby někdo neodpadl od milosti Boží: a  
aby negatý koreň hořkosti nepodrostl/ a  
nevčinil překážky/ skrze něžby postwe-  
nění byli mnozí. 2. Kor. 6/1. Deut. 29/18.

16. Aby někdo nebyl smilně/ a nebo  
obyčdný/ jako Izau/ kterého za jednu  
hrmí prodal prvorozenství své. Efez.  
5/3. Kol. 3/5. Gen. 25/33.

17. Mte zagiště/ že potom chřege dě-  
dicně dosáhnouti požehnání/ pohrdnut  
gest. Nebo nenalezl místa k počinu/ ač  
ho koli s plácem hledal. Gen. 27/34-35.

18. Nebo nepřistaupiliste k hmotné  
hoře/ a k hořícímu ohni/ a k wichru/ a  
k mrákové/ a k bauri: Exod. 19/12, 18.

19. A zvuťte trauby/ a k hlasu slov:  
kterého (hlas) kdož slyšeli/ prosyli/ a  
byť ním nebylo více mluveno. Exod.  
20/19. Deut. 4/12. c. 18/16.

20. [Nebo nemohli snésti toho což bylo  
praweno: A kdyby se (y) howado došlo  
hory/

hory / budeť vtámenováno / a nebo šípem prostřeleno. Exod. 19/12. 13.

21. A tak hrozné bylo to což wideli / (že y) Možíš řekl / Lež sem se / až se třesu.]

22. Ale přistaupiliste k hoře Syonu / a k městu Boha živého / Jeruzalemu nebeskému / a k nečistnému zástupu Andělůw. Isa. 2/2. 3. Gal. 4/26. Žid. 11/10. 16. Žgew. 3/12. c. 21/2. sqq. Dan. 7. 10.

23. K obecnému shromáždění a k Cyrkwi prworozených / kterjž zapsáni sáw nebesých / a k Bohu soudcy wšech / a k duchům spravedlivých dořonafých. Žgew. 19/1. 3. 4. 6. Luč. 10/20. Gen. 18/25.

24. A k prostředníku nového Zákona Gežíssowi / a k pokřopení křwí / lépe mluwjící nežli Abelowa. c. 8/6. c. 9/15. 1. Tim. 2/5. Exod. 12/7. c. 24/8. Žid. 11/4.

25. Míztež / abyšste neodpírali mluwjícímu. Nebo ponewadž onino nevyšli (pomsty /) kterjž odpírali tomu / genž na zemi na místě Božím mluwil: čím wíce my / gestliže tjm kterjž s nebe (mluwi k nám) pohrdneme? c. 1/1. c. 2/3. Jan. 3/31.

26. Gehožto hlas tehdáž byl zemi pohnul: nyní pak zastjbil / řka / Gestěť gá gednau pohnu netoliko zemi / ale y nebem. Exod. 19/18. Žalm. 68/8. sq.

27. A to že di / Gestěť gednau / swětle wkažuge pohnutedlných wěcý přenesení / gažožto (rukama) učiněných: aby zůstáwaly ty / genž sáw nepohnutedlné. Žalm. 102/27. 2. Petr. 3/10.

28. Protož křálowstwí přigimagicie nepohnutedlné měgmež milost / škrze křesťaužto služmež libě Bohu s wážností a wctiwoostí. 1. Petr. 1/5. Žalm. 2/11.

Le 7

29. Nes



29. Leboť Bůh náš gest oheň spalující.  
cý. Deut. 4/24. c. 9/3. Žalm. 18/9.

### Kapitola XIII.

**S**ľasta Bratrská zůstáweyž (mezy wá-  
mi.) Rjm. 12/10. Efez. 4/3. 1. Petr.  
1/22. c. 4/8.

2. Na přiwětíwosti k hostem nezapomí-  
neyte: sřrzeni zagisté něčteřj něwědewšse  
Anděly za hostě přigjmali. Rjm. 12/13.  
1. Petr. 4/9. Isa. 58/7. Gen. 18/1-33. Mat.  
25/35. seq.

3. Pomněte na wězně/ gačobyšste spo-  
lu wěznowé byli: na sřauženě/ gačožto  
ti genž tačé w tele gste. 1. Kor. 12/26, 27.

4. Poctiwěť (bud) w wšsechněch man-  
želstwj/ a šože nepošřtwrněné: smilněy  
pač a cyzoložněy šauditi bude Bůh. c. 10/  
31. Exod. 20/14. 1. Kor. 6/9, 10.

5. Obcowánj wáše (budiž) bez šakom-  
šwj/ došti magice na tom což máte. Oně  
zagisté řekl / Několi nenechám tebe tač/  
aniž te opustím: Deut. 16/19. 1. Tym. 6/  
9, 10. Mat. 6/25, 34. Šilip. 4/11, 12. Deut.  
31/6, 8. Žalm. 9/11.

6. Tač a bychom dāufānliwě řřkali/ Pān  
špomocně mūg/ aniž se budu bāti co mi  
wčiniti mūže čłowěť: Žalm. 56/4, 12. c. 11/  
6, 8. Isa. 51/12. seq.

7. Špomíneyte na wūdce wáše/ řřetěš  
wām mřlawili šlowo Božj: gegichžto ga-  
čy byl cýl/ obcowánj špatrugice/ násle-  
dūgteř (gegich) wřry. Werš. 17. 1. Kor. 11/  
1. Šilip. 3/17.

8. Gežš Kryštus wčera y dnes/ ten řřž  
y nawěty. Žalm. 2/7. Šgew. 1/4, 18.

9. Wčenjím rozličným a cyžým nedeyte  
se točiti. Wýborněť gest zagisté/ aby mi-  
lošři

loští vperwěno bylo srdce / a ne potřiny /  
 kteří neprospěli těm genž se gimi wázali.  
 Ger. 29/8. Mat. 24/4. Efez. 4/14. I. Tym.  
 6/3. 4. I. Jan. 4/1. Rjm. 16/15. Jan. 6/27.

10. Mámeť oltár z něhož nemagi mocy  
 gísti ti genž státku slauží.

11. Nebo kterých howad krew w ná-  
 šina býwá do Swatyně skrze Biskupa za  
 brich / těch pálena býwagi těla wně za  
 stany. Levit. 4/5. 12. 21. c. 16/27.

12. Protož y Gežíš / aby poswětíl lidu  
 skrze swau wlasnj krew / wně za branau  
 trpěl. Num. 19/3. seq. Jan. 19/17. 18.

13. Wygděmež tedy k němu wen z sta-  
 nů / pohaněnj geho nesauce. c. 11/26.

14. Neboť nemáme zde města zůstawa-  
 gicýho: ale óneho budaucýho hledáme.  
 c. 11/10. 13-16. Filip. 3/20.

15. Protož skrze něho obětí gime Bohu  
 obět chwály wždyčy / to gest owoc rtů /  
 oslawugicých gměno geho. Levit. 7/12.  
 Šalm. 50/23. c. 5/19. Wze. 14/3. I. Petr. 2/5.

16. Na dobrodinj pať a na zdjlnost ne-  
 zapomijeyte: Nebo w taťowých obětech  
 swláštnj swau lyboť má Bůh. Eflus. 4/17.  
 Wze. 6/6. 2. Kor. 9/12. Filip. 4/18.

17. Powolní buďte zpráwcům wassim /  
 a possussni buďte (gich:) oniž zagístě  
 bdegi nad dušsemi wassimi / gaťo ti / kre-  
 jž počet magi wydati: atby to s radostí  
 činili / a ne s stýstánjm: neboť by wám to  
 nebylo užitečné. Filip. 2/29. I. Tes. 5/12.  
 Ezech. 3/18. c. 23/2. 7. 8.

18. Modltež se za nás: daufámeť zagis-  
 tře / že dobré swědomj máme / gaťo to ti /  
 kteří s chcem we wšem chwaltebně  
 chowati. Efez. 6/18. 19. Filip. 1/19.  
 Skut. 23/1. 2. Kor. 1/2.

19. Tym



